

Motion till riksdagen 2013/14:Kr279

av Jonas Sjöstedt m.fl. (V)

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Sammanfattning

En rad angelägna satsningar för ett rikare kulturliv kommer till stånd genom Vänsterpartiets kulturpolitik. Vi vill återinföra succén med fri entré på de statliga museerna och ta reformen ett steg vidare genom att möjliggöra fri entré på regionala och kommunala museer. Vi vill inrätta ett populärkulturcentrum för att fånga upp kulturyttringar som många gånger missas av andra kulturinstitutioner. Vi stödjer också romsk och samisk film och ett kulturcentrum. Vi avsätter också extra pengar till Umeå som kulturhuvudstad för 2014.

Vi höjer stödet till icke vinstdrivande kulturarrangörer. Vi stärker konstnärsallianser för bättre villkor för frilansare. För biblioteken avsätter vi särskilda medel för arbetsplatsbibliotek, fängelsebibliotek och liknande verksamhet. Vi vill att staten stödjer förlaget En bok för allas läsfrämjande verksamhet. Den tillfälliga satsningen på centrumbildningarna var nödvändig och vi permanentar därför denna.

Vi stärker folkbildningen med 50 miljoner kronor varav en del är en särskild satsning för att fler ska kunna ta del av internets möjligheter. Från och med 2015 avsätter vi medel till inrättandet av digitala bibliotek för nedladdning av film, musik och andra medier.

Vänsterpartiet vill främja digitaliseringen av biografialonger genom att öka omställningsstödet och därmed ge även de fattigaste kommunerna möjlighet att hålla en biografialong på orten. Vi föreslår en ökning av anslag 10:1 med 25 miljoner kronor för 2014 för att fullfölja digitaliseringen av befintliga biografier samt 10 miljoner årligen som en stimulansåtgärd för utbyggnad av digitala biografier där sådana inte finns.

Vårt förslag om 200 miljoner kronor till maxtaxa i kulturskolan redovisas under utgiftsområde 25.

Fel! Okänt namn

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2014 inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Anslagsfördelning

Tabell 1 Anslagsförslag 2014 för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (V)
1:1 Statens kulturråd	46 676	+5 000
1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	243 668	+45 000
1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet	1 313 461	+50 000
3:1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	137 182	+5 000
4:4 Bidrag till bild- och formområdet	28 160	+10 000
5:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer	344 560	+30 000
8:1 Centrala museer: Myndigheter	1 006 469	+70 000
8:3 Bidrag till vissa museer	48 392	+5 000
9:2 Stöd till trossamfund	77 662	-15 000
10:1 Filmstöd	317 144	+83 000
11:5 Stöd till taltidningar	83 456	+30 000
12:2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	260 440	+25 000
14:1 Bidrag till folkbildningen	3 624 840	+50 000
Nytt Stimulansåtgärd digitala biografier		+10 000
Summa		+403 000

Anslag 1:1 Statens kulturråd

År 2014 är Umeå Europas kulturhuvudstad. Regeringen meddelade i september 2012 att 80 miljoner kronor i statligt stöd har avsatts för detta ändamål (varav 5 miljoner ska fördelas av Kulturrådet). Vänsterpartiet anser att Umeå som kulturhuvudstad 2014 är en nationell angelägenhet. Det är inte rimligt att stödet från staten endast uppgår till 47 procent av det stöd som Stockholm erhöll 1998. Vi avsätter ytterligare totalt 20 miljoner kronor i stöd till Umeå som Europas kulturhuvudstad 2014, varav 5 miljoner utgör en ökning av anslag 1:1 jämfört med regeringens förslag 2014.

Anslag 1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete

De s.k. centrumbildningarna främjar såväl kulturarbetarnas möjlighet till avlönade uppdrag, som att litteraturen, konsten, musiken osv. verkligen når ut i samhället – även till grupper som annars skulle ha hamnat i ”kulturskuggan”. Den tillfälliga satsning på 10 miljoner kronor som har gjorts på centrumbildningarnas viktiga arbete och som innebar ett nödvändigt tillskott av resurser vill vi därför permanenta från 2014.

Vi avsätter 10 miljoner kronor för att öka möjligheten till uppsökande biblioteksverksamhet och att bibliotek inrättas på arbetsplatser, sjukhus och andra institutioner. Vi vill också höja stödet till icke vinstdrivande kulturarrangörer och avsätter 10 miljoner kronor för detta.

År 2014 är Umeå Europas kulturhuvudstad. Vi avsätter totalt 20 miljoner kronor i stöd till Umeå som Europas kulturhuvudstad 2014, varav 15 miljoner utgör en ökning av anslag 1:2 jämfört med regeringens förslag 2014.

Sammantaget föreslår Vänsterpartiet en ökning av anslaget 1:2 med 45 miljoner kronor 2014 jämfört med regeringens förslag.

Anslag 1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet

De offentliga museerna och deras samlingar äger vi tillsammans och dessa bör komma alla till del, oavsett om man tjänar tillräckligt för att betala dyra inträden eller inte. Därför avsätter vi 50 miljoner kronor för att möjliggöra fri entré på regionala och kommunala museer. Motsvarande förslag för statliga museer ligger under anslag 8:1.

Vi höjer anslag 1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet med 50 miljoner kronor för 2014 jämfört med regeringens förslag.

Anslag 3:1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter

Förlaget En bok för alla har med statligt stöd bedrivit läsfrämjande insatser och gett ut kvalitetslitteratur till rimliga priser. Regeringen har emellertid dragit in stödet till förlaget. Vänsterpartiet anser att En bok för alla bör ges ett förnyat och breddat uppdrag och avsätter 5 miljoner kronor för detta 2014 och därefter 15 miljoner kronor årligen. Vi höjer anslaget 3:1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter med 5 miljoner kronor för 2014 jämfört med regeringens förslag.

Anslag 4:4 Bidrag till bild- och formområdet

Bild- och formkonstnärernas arbets- och levnadsvillkor är avgörande för vilken mångfald och kvalitet som ska finnas på konstscenen. Vi vill därför

Fel! Okänt namn på

höja utställarersättningen och stödet till kollektivverkstäder med 10 miljoner kronor. Vänsterpartiet föreslår en höjning av anslag 4:4 Bidrag till bild- och formområdet med 10 miljoner kronor jämfört med regeringen 2014.

Anslag 5:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer

För att förbättra frilansande kulturutövares möjligheter till försörjning och kompetensutveckling mellan uppdragen höjer vi anslagen till teater-, musik- och dansallianserna, den så kallade tredje anställningsformen, med 20 miljoner kronor. Frilansande skådespelare, dansare och musiker kan där ha en grundanställning och när de får annat uppdrag tar de tjänstledigt från alliansen. Därigenom får konstnärerna en relativ trygghet, samtidigt som man kan utvecklas konstnärligt och bidra till ett rikare kulturliv för alla.

Vi höjer dessutom den individuella visningsersättningen med 10 miljoner kronor.

Sammanlagt höjer vi anslag 5:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer med 30 miljoner kronor jämfört med regeringen 2014.

Anslag 8:1 Centrala museer: myndigheter

Förutom att möjliggöra fritt inträde på regionala och lokala museer (se anslag 1:6), vill vi införa fritt inträde på de statliga museerna. Vi föreslår en ökning av anslag 8:1 Centrala museer: myndigheter med 70 miljoner kronor jämfört med regeringen 2014.

Anslag 8:3 Bidrag till vissa museer

Vi vill inrätta ett populärkulturcentrum för film, musik, dataspel, serietecknande och annan samtida populärkultur. För detta avsätter vi 5 miljoner kronor år 2014 och ökar därmed anslag 8:3 Bidrag till vissa museer med 5 miljoner kronor jämfört med regeringen 2014.

Anslag 9:2 Stöd till trossamfund

Vi avvisar regeringens förslag och tidigare höjning av anslaget för stöd till trossamfund. Vi minskar anslag 9:2 Stöd till trossamfund med 15 miljoner kronor jämfört med regeringen 2014.

Anslag 10:1 Filmstöd

Vänsterpartiet vill stimulera till fler filmer på minoritets- och invandrarspråk och mer produktionsarbeten mellan de nordiska länderna. Vidare bör

Fel! Okänt namn på

Filmpool Nord ges i uppdrag att skapa ett aktivt deltagande i att bygga upp ett internationellt samiskt filmcenter tillsammans med Norge och Finland. Vi föreslår 5 miljoner kronor för detta. Vi föreslår också en satsning på film på invandrar- och minoritetsspråk med 3 miljoner kronor.

Produktionscentra för film har byggts upp i tre regioner med statliga och regionala medel. Därutöver finns sexton regionala resurscentra som hittills inte haft stora resurser för produktion men som gör ett stort och viktigt arbete för att sprida film och filmintresse inte minst i skolorna. Förutom att dessa centra genom att stimulera till medieundervisning bidrar till att göra filmen till ett demokratiskt medium, fungerar de också som distributörer. Vänsterpartiet vill stärka stödet till regionala produktions- och resurscentra med 10 miljoner kronor.

Ideella filmvisningsorganisationer som Folkets Bio och Folkets Hus och Parker bör ges ökat offentligt stöd och även enskilda biografer, filmstudior och filmfestivaler ska uppmuntras och kunna få del av detta stöd. Vi föreslår 10 miljoner kronor för detta ändamål.

Vänsterpartiet vill främja digitaliseringen av biografialonger genom att öka omställningsstödet och därmed ge även de fattigaste kommunerna möjlighet att hålla en biografialong på orten. Vi föreslår en ökning av anslag 10:1 med 25 miljoner kronor för 2014 för att fullfölja digitaliseringen av befintliga biografer.

Vänsterpartiet anser att det svenska filmiska kulturarvet har samma vikt som andra kulturarv och inte får förfalla. Det filmiska kulturarvet får heller inte vara otillgängligt för allmänheten. Med en digitalisering kan filmerna visas på alla digitala biografer. Vänsterpartiet föreslår därför ett anslag på 30 miljoner kronor årligen till det svenska filmiska kulturarvet för att helt digitalisera dessa filmer.

Sammantaget föreslår Vänsterpartiet en ökning av anslag 10:1 med 83 miljoner kronor för 2014 jämfört med regeringens förslag.

Anslag 11:5 Stöd till taltidningar

Regeringen anför att ny teknik kommer att leda till lägre kostnader för produktion och distribution av taltidningar. Den nya tekniken är dock ännu inte införd och det kommer att dröja innan några kostnadseffektiviseringar som motsvarar neddragningen är gjorda. Att regeringen redan nu drar ned på stödet riskerar att drabba verksamheten och därmed synskadade personers tillgång till medier. Alla människor ska ha möjlighet att delta i samhället på jämlika villkor oavsett funktionsnedsättning. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslag 11:5 Stöd till taltidningar med 30 miljoner kronor jämfört med regeringen 2014.

Fel! Okänt namn

Anslag 12:2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet

En grundförutsättning för att kulturen ska kunna utvecklas är att det finns bra rum för alla möjliga aktiviteter. Det kan handla om replokaler, mötesplatser, skapande verkstad, teaterscener och mycket annat. Det behövs lokaler både för arrangemang, för eget, fritt skapande och för mötesverksamhet. Vi föreslår därför en höjning av anslag 12:2 med 25 miljoner kronor som ska gå till mötes- och kulturlokaler drivna av ungdomsorganisationer jämfört med regeringen 2014.

Anslag 14:1 Bidrag till folkbildningen

Vänsterpartiet anser att studieförbundens närvaro i alla kommuner ska säkras och stärkas. Etablerandet och bevarandet av folkhögskolor i hela landet ska stödjas. Särskild hänsyn ska tas till de nationella minoriteterna och deras behov av egna folkhögskolor och folkhögskolekurser. Det är nödvändigt att staten tar initiativ till en dialog med kommuner och landsting om hur det nationella ansvaret för folkbildningen ska tas och fördelas. Som utgångspunkt för detta höjer vi anslag 14:1 Bidrag till folkbildningen med 50 miljoner kronor. Detta innefattar även medel till en särskild folkbildningsatsning för att stärka kunskapen hos fler om hur man kan ta del av kultur och information via internet. Ju viktigare internet blir i samhället, desto viktigare är det att överbrygga den digitala klyftan.

Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 50 miljoner kronor jämfört med regeringen 2014.

Nytt anslag Stimulansåtgärd digitala biografer

Som ett komplement till satsningen på att fullfölja digitaliseringen av befintliga biografer i anslag 10:1, vill vi även tillföra 10 miljoner kronor årligen som en stimulansåtgärd för att underlätta för nya digitaliserade biografer där sådana inte finns. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 10 miljoner kronor jämfört med regeringen 2014.

Stockholm den 26 september 2013

Jonas Sjöstedt (V)

Torbjörn Björlund (V)

Hans Linde (V)

Mia Sydow Mölleby (V)

Siv Holma (V)

Eva Olofsson (V)

Lars Ohly (V)